

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előljárók, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDÓSNOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adjuk. Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 6 fillér, azon felül 4 fill. r, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér sor a 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és klóing 10,489. szám

SOLYMOSSY ENDRE

1858 † 1909.

Csütörtökön, május 27-én reggel terjedt el, mindenkit mélyen megdöbbsentve, a gyászhir, hogy Solymossy Endre Buziáson, hová betegségére gyógyulást keresni ment, szívszélhűdésben meghalt!

Tudtuk, néhány héttel ezelőtt, elszomorodva értesültünk, hogy régi szívbaja hevesebben jelentkezett, válságosra fordult. Mégis hifeltünk. A hír valótlanásával áltattuk magunkat, amíg csak a középületekre kitűzött gyászlobogók nem erősítették meg a tényleg bekövetkezett komor valóságot.

Szomorú valóságról beszélt a gyászlobogók feketesége az egész városnak. Hiszen országgyűlési képviselőjét vesztette el, kit alig 9 hónappal ezelőtt egyhangú választással küldött fel a törvényhozás házába. A választást a polgároknak az a meggyőződése tette oly lelkesé és egyhangúvá, hogy ő, ki mindenütt, mindenben, mindig egész munkát végzett, mint képviselő is hű lesz önmagához. Méltán írhatta megválasztásáról az események helyi krónikása: „Méltóságos nyugalom . . . se csendőr . . . se huszár . . . ez volt a csütörtöki választás jellemző signaturája.”

Ő pedig, mikor mandátumát a választás elnöke átnyújtotta, választóihoz intézett rövid, de lelkeségtől átsugárzott és meggyőződéssel telt beszédében a többek közt ezt mondotta: „A spártai anya harcba menő fiának e szavakkal adta a paizsát: „ezzel, vagy ezen!” Ezzel térj meg a győzelmes harcból, vagy ezen hozzák haza holttestedet.

Paizs e megbízó levél is, átadja e nemes város, mint anya, nekem, harcba menő fiának. Oh én értem ennek átvételekor az édes anya beszédét! Fogadom, ígérem, hogy ezzel, vagy ezen!”

A harc, a melybe ő ilyen öntudatos elszánással indult s a melyben csak a küzdés kezdetéig érhetett el, nem a fegyverrel való viaskodás harca lett volna, hanem a város, a megye és haza javára irányuló ernyedetlen munkásságé. Hosszu időn át gyakorolta ezt, az iskolában, a társadalomban s különösen a város iparos polgárságának érdekében végzett tevékenysége közben, a míg megszerezte azt a fegyverzetet, mellyel, mint hitte, — s hittük mi is — fokozottabban fogja követhetni lelkének vágyait, mint képviselő, a város és lakosai bajain, hazánk és nemzetünk érdekein való munkálkodásban.

És ime, a városnak, mint anyának már a harc kezdetéről ama paizon hozták haza képviselőjét, mert a minden szép és nemes iránt fogékony szív hurja nem tudott az erős akaratúval együtt feszülni és elpattant.

Szomorú valóságról beszélt a gyászlobogók lengése az iskoláknak is. S ezek közül főképpen a helybeli református kollegiumnak, melynek közel három évtizeden át volt tanára. Hivatásában páratlan buzgósággal és ügyszeretettel működött s tanártársai és tanítványai tisztelete és szeretete környezte. Mint a történelem tanára, különösen a magyar történelem előadása által magával ragadta az ifjúságot, lelkükbe a maga élő hazaszeretetét árasztva át. Ezeknek az óráknak az emléke sok tanítványában fog bizonyára, a maga eleven benyomásaival, hosszú időn át épen megmaradni.

Halála folytán pótolhatatlan veszteség érte, különösen a város iparos polgárságát. Jó példával előjáró, kitartó munkása volt, számos polgári egyesületnek. Azok fölvirágoztatásához áldozatkészséggel járult, úgy a szellemi, mint az anyagi téren. Aligha van a városnak iparos polgára, a ki neki, valamely szívesességért, pártfogó közbenjárásért hálával ne tartozott volna. Pedig ő nem háláért tett; tett azért, mert a székelység fejlődését, ipari előhaladását mindennek felett szükségesnek látta.

Nem feledkezett meg felekezete iránt való tartozásairól, részt vett egyházközsége, egyházmegyéje és egyházkerülete ügyeinek intézésében.

Mind ezek valamennyien fáradhatatlan harcosukat, munkásukat vesztették benne!

Legmélységesebb gyász és fájdalom mégis a családot s ennek élén a tisztos koru özvegy édes anyát érte. Talán, az összes ismerősök első gondolata feléje irányult a gyászhir hallatára. Hogyan fogja elviselni még ezt is, a többi sok csapás után? . . . Legutoljára is ez jut eszünkbe . . .

Iskola, egyház, polgárság, közélet vesztesége megilletődve vonul vissza a maga panaszával, midőn a komor pompával feldíszített ravatálnál az anyai szív fájdalma megjelenik és kiapáthatatlan könnyeit hullatni kezdi . . .

Molnár Károly.

Solymossy Endre pályája.

Élete.

Solymossy Endre nem annyira változatos külső eseményekben, mint inkább erkölcsi értékben gazdag és nemes buzgóságtól, lelkes törekvésektől áthatott életpályát futott meg. Bögöz községben született 1855. év március 1-én. Középiskolába a székelyudvarhelyi ref. kollegiumba járt, ahol 1875-ben érettségi vizsgát tett. Innen a kolozsvári tudomány egyetemre ment, hol 1875-től 1878-ig a bölcsészeti kar hallgatója volt. Miután 1878. év júniusában a történelem és földrajz szakból a középiskolai tanári vizsgát sikeresen kiállotta és még azon év szeptemberében a székelyudvarhelyi áll. főreáliskola óradó tanára és internátus-felügyelője lett. Innen választották meg 1881. év szeptemberében a székelyudvarhelyi ref. kollegium történelem és földrajz tanárává, hol 1908. augusztus 27-ikéig kiváló sikerrel működött. Ekkor Székelyudvarhely város osztatlan bizalma folytán, egyhangú választáson országgyűlési képviselő lett. Mint tanár hivatását teljes odaadással teljesítette, tárgya iránti szeretetét lelkes előadásaiból tanítványai is kiérezhették, ragaszkodtak is hozzá s világos és hazafias szellemű tanításai különösen a felsőbb osztályú ifjúság körében örvendettek nagy kedveltségnek. De nemcsak az ifjúság előtt volt nagy a népszerűsége, az volt künn a társadalmi életben is. S ezt úgy érte el, hogy ő minden szabad idejét, melylyel hivatásának lelkiismeretes betöltésén kívül rendelkezett, a társadalmi ügyeknek áldozta fel. Különösen a polgárság boldogulásáért, anyagi és szellemi előrehaladásáért küzdött minden erejével. Majdnem két évtizeden át állott a polgári önképző és segélyező egyesület élén. Meghonosította a szabad lyceum előadásokat. Védnöke volt a magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűlése 138-ik fiókpénztárának s ugyanennek az országos egyesületnek tiszteletbeli tagja. Hosszabb időn át a polgári zene- és dalegyesület elnöke volt, az iparos önképző- és betegsegélyező egyesület egyik alapítója, az áll. kö- és agyagipari szakiskola és a polgári leányiskola gondnoka. A városi képviselőtestület, a vármegye törvényhatósági és utóbb közigazgatási bizottságának tagja. Levelező tagja volt a székelyföldi kereskedelmi és iparkamarának, két évtizeden át igazgatósági tagja a vármegyei takarékpénztárnak. Az agyagfalvi székely-émlék bizottságnak elnöke. Az egyházi élet terén is buzgóan működött; egyházmegyei tanácsos volt s a kollegium tanári karának képviselője az egyházkerületi közgyűléseken.

Általában nem volt olyan közintézmény, a társadalmi életnek olyan mozzanata, melyben ő teljes lelkesedéssel és munkaképességgel részt ne vett volna. Soknak a felvirágzása egyenesen az ő tevékeny buzgólkodásával van összefüggésben.

Családát is alapított 1893-ban, nőül vette Kádas Vilma, akit 1907-ben szintén ilyen hirtelen ölt meg a szívbaj, egész társadalmunk nagy részvétele. A csapás akkor az élet-erős embert nagyon megviselte.

Halála és a részvétel.

Régóta lappangó szívbaja az utóbbi időben aztán erősebben megtámadta egészségét. Először itthon feküdt beteg, mikor az egész város részvételt vett tudomást bajáról, majd mikor felkelhetett, orvosai tanácsára Buziáson keresett gyógyulást. Innen érkezett csütörtökön 27-én reggel a gyászhir, mely mindannyiunkat mélyen megdöbbentett. A középületekre mindenfelé kitűzték a gyászlobogókat. Az első között volt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, a ki a családhoz intézett következő szövegű táviratban fejezte ki részvétét:

Solymossy Endrének, ki pártunk érdemes tagja és elveinknek lelkes

harcosa volt, elhunyt alkalmából őszinte igaz részvétemet fejezem ki. Kossuth.

Részvétátviratot küldött a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara is, melynek az elhunyt sok évig ügybuzgó levelező tagja volt. A távirat szövege ez:

Megdöbbenéssel s mély fájdalommal vettük kedves fia, Solymossy Endre ur haláláról szóló szomorú hírt. Megboldogult: al egy páratlanul munkás élet száll korai sírjába, a ki nemcsak a tanszéken teljesítette köz-elismerésre méltóan nemes hivatását, hanem azontul is elévülhetlen érdemeket szerzett magának hazánk s főképp Székelyföldünk közgazdasága terén kifejtett lelkes és eredményes munkálkodásával. Kamaránk is legbuzgóbb, a legmunkásabb levelező tagját, az ország pedig egy hű fiát veszítette el benne. Enyhítse nagyságodnak, kinek vesztesége legnagyobb és bánatos családjának mérhetlen fájdalmát a minden oldalról nyilvánuló közrészvétel, melyben kamaránk is bensőségteljes melegséggel osztozik. Marosvásárhelyi iparkamara nevében

Tauszik, elnök. Szakács titkár

A halál hírére gyűlést tartottak azok az egyletek és társulatok is, melynek Solymossy Endre tagja, elnöke, vagy védnöke volt.

A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése, Betegh Pál elnök vezetésével tartott ülésén, az elhunyt felesége nevére tett régebbi koszorúmegváltási alapítványát 100 koronára egészítette ki. Az alap nevét pedig „Solymossy Endre védnök és neje Kádas Vilma alap”-ra módosították. A „Polgári Önképző és Segélyező egyesület”, melynek elnöke volt, szegény iparosok segélyezése céljára szintén alapot létesített, 200 korona összeggel.

Mindezekon kívül rendkívül számosan voltak azok, a kik a családot részvételük kifejezésével írásban és szóban felkeresték.

A temetés.

A koporsó hazaszállítása vonaton történt, mely e hó 29-én, szombaton délután 2 órakor hozta vissza a halottat közénk. A koporsók elé városunk előkelőségei, tisztviselői és polgársága köréből számosan kivonultak. Temetési szertartás a halottas ház udvarán, melyet a koszorúk tömege egészen elborított, d. u. 3 órakor a kollegiumi ifjúság énekkarának énekével vette kezdetét. A temetésre a város egész társadalmának megjelent, bizonyítva azt a népszerűséget, melynek az elhunyt képviselő örvendett. Jelen voltak a vármegye és a város egész tisztviselői kara, élükön Sebesi János alispánnal és Gotthárd János polgármesterrel, valamint a pénzügyigazgatóság tisztviselői kara Stratzinger Emil kir. tanácsos, pénzügyigazgató vezetésével. Megjelentek a hadsereg tisztjei is, élükön Freyberger Miksa alezredessel. Ott volt a város egész iparos polgársága, számos egyesület és társaság, a melynek az elhunyt tagja volt, a legtöbbje zászlók alatt.

Megjelent a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara részéről Sz. Szakács Péter titkár is. Az ifjúság éneke után Bíró Sándor kollegiumi vallástanár mondott mélyen átértett és gondolatokban gazdag beszédet, melyben a halottat utjára bocsátotta. Ezután a helybeli zenekar hangjai és a harangok zúgása közben indult meg a temető felé az impozáns menet. A számos koszorú közül, melyekből azonkívül, hogy a koporsót egészen elborították, még egy egész kocsit is egészen teleraktak a következőket említjük meg felirataik szerint: Felejtethetetlen drága jó Endre fiamnak — bánatos anyád, A hű székelynek — a Székelyudvarhelyi Székely Társaság, Székelyudvarhely

város képviselőjének — a város közönsége, Solymossy Endrének — a református kollegium gondnoksága és tanári kara, Felejtethetetlen drága Endrének — testvérei, Felejtethetetlen barátunknak — Fülöp Áron és felesége, Solymossy Endrének — dr Solymossy Lajos és családja, Régi jó barátjának — Csizmazia Endre, stb, stb. Ezenkívül díszes koszorúkat küldöttek még a polgári leányiskola, az iparos önképző és betegsegélyező egyesület, a kereskedő ifjak otthona, a kollegium ifjúsága, a Polgári asztaltársaság, a székely dalegyesület és még többen az elhunyt rokonai és jóbarátai közül. A sírnál az ifjúság éneke után Vajda Ferenc esperes a következő magas szárnyalású beszédet mondotta el:

„Fénylik a sötétben is az igazságnak világossága és a kik sokakat az igazságra vezérlelnek, azok, mint a csillagok örökké fénylenek”. (Dán. XII. 3)

K. H. Gy. Valamikor réges-régen az Istennek angyala e szavakkal vigasztalta meg Izrael fogságban sínlődő, sanyargatott népét. Biztatta, hogy tűrjön, szenvedjen az egy igaz Istenért, mert ha mindvégig kitart mellette: az ő emlékezete még akkor is fennmarad, midőn tetemei már rég elporladtak. Régi szavak, de ma is igaz szavak. Kedves, felemelő igék, melyek mindenkor visszhangra találnak a fájó szívben.

En is az Isten angyalának ez igéit vettem ajkamra midőn a Solymossy Endre koporsója mellett megállottam. Eszavakkal kívánlak titeket megvigasztalni, gyászborult nagy családja; és titeket szeretett polgártársaim, kik benne vezéreteket siratjátok. „Fénylik a sötétben is az igazságnak világossága és a kik sokakat az igazságra vezérlelnek, azok, mint a csillagok örökké fénylenek”.

Fény árad szét e koporsóból is: a halhatatlanságnak, az örök életnek fénye, mert ő egy jó és igaz ember vala, a ki lelkenek fénylő tehetségével, tanításával, tudományával sokakat vezérelt az igazságra, a ki szerető szívének melegével sokakat felemelt; kinek egyenes lelke, becsületessége, igazságérzete sokakat ragadott magával.

* * *

Solymossy Endre életének java-részét, a legszebb, munkabíró időszakát a tanári pályán töltötte. Szaktárgya a történelem és földrajz volt. Szép és gyönyörűségező mező, hol az élet a maga valóságában tárul lelki szemünk elé; hol minden eseményben, minden mozzanatban egy-egy nagy örök igazság rejlik, hol az alakok, a vezérlő egyéniségek, a kik előttünk elvonulnak — mindannyian egy-egy eszmét, egy-egy irányelvet képviselnek. A történelem az élet-tanító mestere — ha van aki föltárja az eseményekben az igazságot, az eszményt, ha van aki rámutatson az eseményeket mozgó egyének lelki világára, sokszor elrejtett titkos terveire.

Solymossy Endre az az ember, az a tanár volt, a ki nem száraz történelmet tanított, hanem az ő előadásában a legkisebb esemény is megélevenedett; élő igazsággá, valósággá változott. Neki a tanítás nem robot, és nem pusztán kenyérkereset volt, hanem élethivatás, lelki gyönyörűség. Lelke egész teljességével, szíve egész melegével mélyedett bele a történelem gazdag világába, hogy felszínre hozhassa s tanítványainak lelkébe csepegtesse az életet mozgó, vezérlő örök igazságokat, hogy megismertesse e haza multját, önállóságáért, szabadságáért vívott nagy küzdelmeit.

Tanításának egyetlen célja volt, hogy munkás és független polgárokat neveljen e hazának. Az az ifjú nemzedék, a mely 30 év alatt töle tanulta a magyar történelmet, e hazának mindig szabad és független polgára fog maradni. A kik sokakat az igazságra vezérlelnek, azok mint

a csillagok, örökké fénylenek. A te emléked is, drága jó tanárom, fennmarad a mi lelkünkben mindörökké!

* * *

A Solymossy Endre munkálkodása nem zárult be a kollegium szűk falai közé. Lelkének gazdag tárházát, ismereteit, tudását, tapasztalatait, melyeket a történelem mezejéről gyűjtögetett: gyümölcsöztetni kívánta a társadalmi életben, az iskola falain kívül is. E célból részt vett Székelyudvarhely város és a vármegye minden társadalmi és kulturális mozgalmában, egyházi és iskolai ügyekben.

De, ez irányu munkálkodásában soha sem a világi hírság, az önérdék vezérelte, hanem mindig az igazi ügyszeretet.

Ez a tiszta, önzetlen szeretet kapcsolta ezelőtt 20 évvel azon társadalmi osztályhoz, melylyel azelőtt senki sem törődött, melyet — igen sokszor — mindenki lenézett, vagy legalább is lekicsinyelt. Pedig, ezen osztály nélkül — értem az iparos polgári osztályt — sem megélhetésünk, sem nemzeti önállóságunk nincs biztosítva. Solymossy Endre megtanulta a történelemből, hogy ha Magyarországot nagygyá, erőssé, függetlenné akarjuk tenni: az iparos és kereskedő polgárságát kell elsősorban felkarolnunk. Tehát, mikor az „Iparos Önképző-Egyesület” élére állott, azt a nemes célt tűzte maga elé, hogy Székelyudvarhely város iparos polgárságának értelmi színvonalát emelje, iparát jövedelmezőbbé tegye, mert csak ez uton valósíthatjuk meg nemzeti önállóságunkat. Azóta minden szava, minden cselekedete e szép, e magaslatos cél megvalósítására irányult. Tanácsolt, buzdított, lelkesített; időt, fáradságot soha sem tekintett, csak hogy az ügyet egy lépéssel előre vigye.

Mennyi szép remény, mennyi magaslatos terv, vágy szállott vele sirba! De hát az igazság magjait elvetette, melyek bizonyára kikelnek. És a kik sokakat az igazságra vezérlelnek: azok, mint a csillagok, örökké fénylenek.

* * *

Szóljak-e róla, mint emberről, ki egyenes lelkű, nyílt és őszinte volt mindenkiel szemben; aki igazságot szólott még akkor is, ha talán az kellemetlenséggel járt rá nézve. Szóljak-e szerető jó szívről, melynek melegével annyi szenvedőt megvigasztalt? Szóljak-e róla, mint jó barátról, a ki örömben és bánatban osztályrészes volt embertársainak, ismerőseinek, barátjainak? Nemesen érző, jó szíve megszünt dobogni; de emléke mindörökké él a mi lelkünkben, mert akik sokakat az igazságra vezérlelnek: azok, mint a csillagok, örökké fénylenek!

*

A sötétségben is fénylik az igazságnak világossága. Ez a fény egy igazán szerető, jó gyermeknek, egy nemes szívű, jó testvérnek képét varázsolja élénk. Oh, hiába mondja az iskola: nekem tanított; hiába mondja a társadalom: engem vezetett. A család, az édes anyja így szól ezekkel szemben: az enyém volt, enyém. Én hoztam e világra, én neveltem. Nektek lehetett tanítótok, lehetett tanácsadótok, jó barátotok, de nekem gyermekem volt. Nekünk testvérünk volt. Mi a jó gyermeket, a jó testvért siratjuk benne. És méltán hull a ti könnyetek, mert ő az anyai szívnek szomorúságot soha se okozott; a testvéri, rokoni kötelet: a szeretet erős kapását soha szét nem tépte.

Legyen tehát a ti vigasztalástok is az ő példás szép élete és az Isten angyalának szava: hogy a kik sokakat az igazságra vezérlelnek, azok, mint csillagok, örökké fénylenek!

*

A beszéd elhangzása után, mely a lelkeket mélyen megrázkeltta, a polgári dalegyesület éneke következett. Ezután Gönczy Lajos kollegiumi

igazgató mondotta el beszédét, melyben Solymossy Endrét mint buzgó és lelkes tanárt, az ifjúság mintaképét méltatta jellemző és baráti érzés által sugalt szavakkal. Pál Ernő a város nevében, mint tiszta jellemű és fáradhatatlan közéleti embert bucsúztatta. Víz Flóris az iparos polgárság nevében közvetlen és erősen jellemző szavakkal fejezte ki azt a nagy veszteséget, mely Solymossy halálával az összes iparosokat érte. Szakáts Péter a székely kereskedelmi és iparkamara nevében bucsúztatta el az ipari érdekek céltudatos harcosát. Végül a volt tanítványok nevében Benedek Aladár joghallgató hozta el a kegyelet koszorúját és ígérte, hogy néhai tanáruk lelke bennük tovább fog élni s az ő lelkük abból fog élni s az ő lelkük abból fog örökké erőt és lelkesedést meríteni. Ezután a „Gyöngye violának letörött az ága” bus hangjai mellett, melyet a helyi első zenekar játszott, az óriási gyászoló közönség 5 óra után oszlott el.

Wekerle Pálfordulása.

— Furcsa fegyvertársi hűség. —

A függetlenségi akarat győzelme

Irta: Zakariás János dr orsz. képviselő.

A függetlenségi és 48-as pártnak és elnökének Kossuth Ferencnek az érdeme az, hogy az 1907. év végén megkötött vámszerződési tárgyalások során újjólag és nyomatékosan törvénybe iktatott a magyar nemzetnek az önálló nemzeti jegybank felállítására iránti joga és királyi szentesítéssel ellátott törvényben szabályoztatott az önálló nemzeti bank létesítése esetére az Ausztriával közös kiadások, bevételek stb. egymásközi pénzügyi való elszámolása.

Ezt az eredményt akkor a függetlenségi és 48-as pártnak erőteljes állásfoglalása és a párt álláspontjának a pártvezér Kossuth Ferenc által való meggyőző és az ellenérveket legyőző érvényesítése vitta ki a nemzet számára.

De igazságtalanok volnánk a koalíciós kormány akkori fejével, Wekerle Sándorral szemben, hogy ha el nem ismernék azt is, hogy akkor még ebben a küzdelemben ő is hűségesen támogatta a függetlenségi pártot és annak vezérét Kossuth Ferencet.

Tanuságul hívhatom ennek az állításomnak igazolására Wekerle Sándornak akkor elmondott beszédeit és akkori egész magatartását.

Akkor Wekerle Sándor egyetlen nyilvánosságra jutott beszédében sem hangoztatta azt, amit most sajnos jónak látott az alkotmány-párt gyűlésén és minden jel tanúsítása szerint királyi kihallgatása alkalmával is hangoztatni, hogy az önálló magyar nemzeti jegybank felállítása az országra gazdaságilag káros volna.

Miért hallgatta el akkor ezt a közgazdasági meggyőződését?

Mert azt fel nem tételezhetjük róla, hogy 18 hónap alatt megváltozott volna a gazdaságpolitikai meggyőződése.

Azt sem tételezzük fel, hogy az ő 18 hónapos miniszterelnöki és pénzügyminiszteri kormányzása juttatta az országot abba a kedvezőtlen gazdasági helyzetbe, hogy most már gazdasági kár nélkül az ország nem bírja ki az önálló jegybank felállítását, holott akkor 18 hónappal ezelőtt még kibirta volna.

Ha akkor is károsnak tartotta az országra nézve Wekerle Sándor az önálló magyar jegybank felállítását: miért járult hozzá, ezt tudva akkor, hogy a nemzet ezért a gazdaságilag is káros intézményért 2 százalékkal felemelje a kvótát és szerinte is legalább évi 5 millió koronával több kiadást vegyen magára.

Minthogy tehát sem azt nem lehet feltenni Wekerléről, hogy 18 hónap alatt a közgazdasági meggyő-

ződése megváltozott volna, sem azt, hogy akkor tudva károsította volna meg nemzetét: azt kell róla megállapítani, hogy akkor sem állott és most sem áll megingathatatlan szilárd alapon az a meggyőződése, hogy az önálló magyar nemzeti jegybank felállítása káros az országra.

Akkor fegyvertársi hűséggel kötelességének ismerte Wekerle Sándor ezt a különben is nem szilárd alapon álló meggyőződését a függetlenségi pártra való tekintettel elhallgatni.

Sőt tovább ment!

A képviselőháznak 1907. december 14-én tartott ülésén, egyik interpelláló képviselőnek, aki említést tett arról, hogy a bécsi ipartanács is azt a határozatot hozta, hogy: elvárja a kormánytól, hogy a bankközösség fenntartására semmiféle áldozatot hozni nem fog, Wekerle Sándor a következőket válaszolta: „Ha a képviselő ur azt akarja, hogy magyar bank létesítsék, akkor legalább ne állítson fel olyan képzelt politikai nehézségeket, amelyeknek belértékük ugyan nincsen, de amelyek mégis fegyvert képezhetnek ellenünk akkor, amikor az alkudozások folynak, amelyet felhasználhatnak velünk szemben.”

Akkor tehát még a taktikai felfogása is egészen más volt Wekerle Sándornak, mint most.

Hisz a kormány lemondása után Wekerle Sándor tudtával és beleegyezésével tett Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf a királynak előterjesztést az önálló magyar nemzeti jegybank felállítására érdekében. És a király vétője után kezdődött az igazi küzdelem a magyar nemzeti jegybank felállítására érdekében, a király meggyőzése, az alkotmányosság érvényesülése érdekében.

És ekkor, e küzdelem kezdetén Wekerle Sándor az alkotmánypárt körében az önálló bank mellett tartott beszédet, amit ő mondott 18 hónappal ezelőtt a képviselőházban, ő maga hozott fel olyan érveket és most saját szavait idézem rá: „a melyeknek ugyan belértékük nincsen, de amelyek mégis fegyvert képezhetnek ellenünk akkor, a mikor a küzdelem foly s amelyeket felhasználhatnak velünk szemben.”

Ebben a világításban látva a közös bank vezérét, lehetetlen, hogy eltántorodjunk attól az elhatározásunktól, hogy az önálló magyar nemzeti jegybank felállítása iránti küzdelemben a végsőig kitartunk, követve vezérünket, Kossuth Ferencet és elfordulva azoktól a fegyvertársaktól, kiknek hűsége a tűzpróbát ki nem állotta.

Gyermekeink majálisa.

Emlékezetes, kedves napja volt mult szombat a helybeli állami elemi iskola növendék seregének. Tanítóik vezetése alatt majálisra vonultak ki a „Csicsér” erdőbe, hogy komoly foglalkozással, a tanulást egy napi kedves szórakozással, vidám játékkal felváltsák.

A leányiskolai növendékek a fiúiskola udvarán csatlakozva a várva-várt nap reggelén 8 órakor a helybeli zenekar kísérete mellett a 400 főből álló gyermekcsapat nemzetiszínű zászlóerdő alatt, ünnepi lelkesedéssel énekelte el a Hymnuszt, körülvéve az indulást váró szülők sokaságától. Ennek végeztével négyessorokban megindult a festői látványt nyújtó menet a Rákóczi-induló lelkesítő hangjai mellett, az érdeklődő közönség sűrű sorfala között, végig a Kossuth-utcán, miközben lelkes éljenzéssel üdvözölte az ifju csapat, lakása előtt Kuliszeky Ernő kir. tanácsos, tanfelügyelőt. A Budvár-utcában pedig az iskolában tanult indulókat és népdalokat vették sorra s így érkeztek meg a kijelölt helyszínre.

Itt a magával hozott cók-mókját minden gyermek a kijelölt helyre

lerakta és újból sorakozva, a Szózat lelkesítő hangjaival üdvözölte a kis emberek nagy csapata májusnak tűnődőklő, verőfenyes szép napját, mely annyi örömet hozott, hogy csak úgy duzzasztotta a kicsiny szíveket.

Kevés pihenés után, mely még eleven játék és ugrálás volt, hamar előkerült a kis csamogakban levő ennivaló s azt a legjobb étvágyal fogyasztotta el mindenik gyermek, mely után szomjúságukat oltandók, valósággal ostrom alá vették a Szőlősi Sámuel által ingyen szállított friss Szejke borvizet.

E közben Kónya Jancsi zenekara csárdást kezdett, melyet felnőttek és gyermekek a természetadta zöld lombosáron alatt vígan lejtettek, egy része pedig, különösen a fiúk lapda és más kellemes szórakoztató játékaikat vették elő. Tekintetünk egy pillanatra a füstölgő üstök felé irányul, ahol Dr Szabó Gyula pü. s. titkár felesége, a tanítók feleségei a tanítónékkal együtt főzték és készítették a nagy ebédet és sürgölődtek annak feltálatási munkálatai körül. Vidám játék és tánc közben amint elmúlt dél, sorba állott az apró had, tányérral, kanállal és egy jókora frissen sült buzakenyérrel a kézben, melyet szintén az önkéntes szakácsnők sütöttek, s a kitünően készített gulyás leves kiosztásához járult a nagy csapat, ahol tányérát megtöltötték. Tíz perc alatt a 350 gyermek tarka és jóízűen ebédlő sokasága borította a zöld gyepet. Közben felnőttek is kedvet és jó étvágyat kapva az ifju társaságtól, egyenként siettek egy-egy tányér gulyásért a jószívű és fáradhatatlan szakácsnőkhöz s a megtöltött tányérral kezükben leültek a zöld gyepre és hasonló jóétvágyal költöttek el a pompás gulyás levest. Ebéd ideje alatt megérkezett a második nagy hordó friss Szejke viz, melyet hamar meg is rohant az ebédjét végzett gyermekhad s pár perc alatt kiürítette a hordó üdítő tartalmát.

Meg sem kezdődött jóformán a délutáni tánc, kisebb-nagyobb csapatokkal szervezkedve, jöttek a szülők és a gyermekek jóbarátai osztozni a gyermek-ifjúság örömeiben. De tarka sereg hulláma s tünik fel a látóhatáron s felhangzott egyszerre az „1-2-3” kiáltása; jöttek a polgaristák! Nosza rajta, elővették a pihenőbe tett zászlókat s pár perc alatt egy jókora csapat ment a polgári iskola növendékeinek elébe, üdvözölni őket. Hatalmas eljen riadalom fogadta az érkező ifju leányokat s a kiserejükben levő tanárnőket és a velük együtt érkezett kir. tanfelügyelőt, a kit a polgári iskola tanfőnökével együtt, külön is igen szívélyesen üdvözölték a vendéglátó tanítók.

Javában folyt a tánc tovább s az elegyengetett táchely kicsiny lett.

Délután a jelenlevők száma már az ezeret meghaladta. Ekkor kezdődött a zsákbafutás kedves mulatsága, mely az egész néző nagyközönséget vidám nevetésre készítette. A nap már elhaladóban volt s egyszerre csak felhangzott a gyermekeket uzsonnára hívó szózat, melyre mindenik növendék sietett átvenni a részére előkészített egy szelet kenyert s a rajta levő szelet turót, melyet újból jóízűen elkölthet, ki-ki zöld ágat tört és sorakozott hazaindulásra. Midőn a sorok állottak, hálaadásul a jó Istennek, a zene és az egész közönség kísérete mellett, emelkedett hangulattal énekelte el még egyszer az ifjúság a Hymnuszt, mely után megindult a megszaporodott és felzöldülő hosszú menet hazafelé. Bár a nap még az égen volt elinduláskor, hazaérkezésre már az alkony pirja s az érdeklődő közönség sokasága köszöntötte a vígan jövő ifjúságot, mely utcák szerint apránként oszladozott, hogy szüleik ölelő karjai között mielőbb nyugalomra térjen s tovább szőjék álmukban az apróságok a szép nap, örökre kitörülhetetlenül megmaradó kedves emlékeit.

Nemcsak gyermekeinknek, de ne-

künk felnőtteknek is végtelenül kedves és kellemes nap volt gyermekeink majálisának napja, hisz minden örömeiket éreztük, lelkük minden érzése szívük hurjait kellemesen érintette. A tanítók odaadó buzgólkodása, a szülők lelkes pártolása és részvétele eredményezte, hogy e kirándulással, a már-már feledésbe menő majálisok, e kellemes gyermekmulatságok, felelevenítettek s va ószinüleg jövőben is hasonló szép erkölcsi eredménnyel megtartatnak.

HIREK.

Piros pünköszt.

Kalásztérlelő meleggel tűz alá a nap. Ragyogó kék ég nevet az emberekre. Ünneplő köntösök, ünneplő arcok örülnek e gyönyörű virágilattól, madárdallal teli ünnepnek. Igazi áhitattal, lelki malasztal sietünk mindannyian a tömjénfüsttől illatos oltárok elé, hogy hálát adjunk a Mindenhatónak, ki megengedte érnünk a legszebb vallás eme legszebb ünnepét.

Piros pünköszt napja! Vajjon képzelhetünk szebbet, fényesebbet, nap-sugarasabbat? A természet már teljes pompáját kifejtette, virággal díszített lombbal ékesített minden talpalatnyi tért, mindnyájan érezzük, hogy egy családot képezünk, hogy együvé teremtett mindnyájunkat a hatalmas alkotó kéz, mely a mindenséget létesítette. Zugnak a harangok. Mosoly, öröm csillog mindnyájunk szemében. Mintha a megértés aransugara érintette volna a szíveket. Senki sem irigyl a másikat. Mindenki egyformán ünneplőben, egyformán áhitattal térdelünk az Ur számolya előtt.

A tízes nyelvek gyönyörű allegóriája mintha megvalósult volna. A megnemérés, gyűlölködés sötétségét eloszlatta, a magasból lenyúló hatalmas sugárkéve s a szeretet meleg érzelmét váltja ki az emberek közül.

Legalább ünnepnapokon így van! De mikor az öröm elmúlik, amikor az ünneplő hétköznapi köntössel cseréljük fel, ugyanakkor az ünnepi hangulat és érzelmek is elszállnak szíveinkből, hogy az önzés, a gyűlölködés, az egymást eltiporni akaró ösi vágyak legyenek urrá felettünk.

A hétköznapi emberek alkotják az igazi társadalmat. Ha a templomi harangok imára kondulnak, még a legelvetemültebb ember lelkében is egyetlen hűrt megremegtet az áhitat soha ki nem haló érzése, de a hétköznapi munkában elernyed, elvágyadt emberek ténykedései adják meg minden kor érzelmi momentumainak mértékét.

S ha a köznapi embereket vizsgáljuk, akkor bizony egészen más tanulságokat szűrhetünk le. Akkor sem áhitat, sem tiszta érzelmek nem jellemzik őket, csupán az önös érdek, a mindent magának megkaparintani, mástól elorozni akaró egoizmus válik ki belőlük, szűgyenére az erkölcsöknek, a művelődésnek. Az emberek még ebben a században is vadállatok, mint régen a durva, kulturálatlan világban. Gyermekek anyjukat megöletik, hogy örökségükhöz hamarabb jussanak. Ördögi turfangal eszelik ki bűneiket, hogy vagyonyhoz, jóléthez jussanak. Csálnak, lopnak, ölnek s nem riadnak vissza semminemű gaztettől, ha arról van szó, hogy maguknak előnyöket biztosíthatnak. Ezek a köznapi, a szürke mindennapi érzelmek. S ezek jellemzik felebarátainkat.

Még nagyon szükségünk van a sötétséget elűző isteni tízes nyelvekre, hogy azok a romlott lelkeket valamelyest megtisztítsák. Piros pünköszt napjának jelentősége még él a lelkünkben, de vajjon mikor ismétlődik meg az a csoda, melyet oly epedve várunk, hogy romlott társadalmunk jobb utra terelődjék, az elvadult erkölcsök megfínomodjanak, az érzelmek megszépüljenek!?

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V.
Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorba
ellen —
Borszéki Főkut az ásványvizek királya kősvény ellen
Borszéki Kossuth, v. s. z. e. g. n. s. g.
ellen —
Bodoki Matild, alkális savanyuviz —

Baross, vesebaj ellen — — —
Borhegyi hugyhajtó — — —
Boholti, üdítő viz — — —
Előpataki, sárgaság ellen — — —
Felsőrákosi Mária, légcsőhurut ellen — — —
Hargitaligeti, üdítő ital — — —

Horgász, étvágygerjesztő — — —
Kászónfő-ut-Salutaris jód és lithium tartalmu
Röpáti, égvényes ásványviz — — —
Szekely-Szelters, idült gyomorba
ellen —
Sztójkai, cukorbetegség ellen — —

Kérdezze meg az orvost
és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem
hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Piros pünköszt napján ünneplő köntösben, áhítatos hangulatban ezek a tények kedvetlenitene el bennünket s csepegtetnek ürmöt üdítő italunkba.

T. előfizetőinknek, munkatársainknak boldog pünköshti ünnepeket kívánunk.

— Szabó János a szekelyudvarhelyi róm. kath. főgimnázium vallás-tanára, e hó 25-én és 26-án a hit-tanári vizsgát sikeresen kiállotta.

— **Megjutalmazott községi előljárók.** A múlt évi utadói sikeres behajtásáért Elekes Nándor jegyző, Mihály András pénztárnok, Elekes Géza jegyző, Berze Albert bíró, Szász Dénes jegyző, Csomor Gábor jegyző, Gálffy István jegyző, Ferenczy Lajos jegyző, Máthé József jegyző, Székely Mátyás bíró és Szilveszter Gergely bíró Udvarhelyvármegye részéről kisebb-nagyobb jutalomban részesültek.

— **Iskolai záróünnepély.** A róm. kath. főgimnázium június hó 6-án tartja záróünnepélyét az intézet nagytermében délelőtt feltizenegy órakor s erre a t. közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Községi költségvetések.** A községi költségvetéshez szükséges nyomtatványok megfelelő mintákban Betege Pál könyvnyomtató- és könyvkötő intézetében kaphatók Székelyudvarhelyt.

— **Nyilvános vizsgálatok.** A helybeli ref. kollegiumban az évvégi nyilvános vizsgálatok folyó évi június 12-én folytatódnak, amikor d. u. 3 órakor kezdődőleg a versenyekkel összekötött tornavizsgálatot tartják meg a kollegium kertjében. 13-án d. u. 3 órakor pedig az évzáró-ünnepélyvel kapcsolatosan a jutalmak és pályadíjak kiosztása. Majd 15., 16., 17., 18., 19 és 21-én az egyes osztályok vizsgálata, 22-én és 23-án pedig a magánvizsgálatok, valamint 24—26-án a szóbeli érettségi vizsgálat történik meg.

— **Főnök közmondások.** A békét óhajtó embernek süketnek, vaknak, némának kell lennie. — A ki igazat beszél, kilenc városból kikergetik. — A tudós puha ágyban nem fekszik. — Nagy uraknak né hiány, vízre ne építs, az ésthomálynak se hiány, asszony szava ne ámitson, lovad tüzeségében ne bizzál. Olyan házban, hol sok kakas van, későn virrad. — Ne sirasd a megholtat, hanem az esztelent. — A halál fekete teve, mely minden kapu előtt letérdel. — Teherrel megrakott számar nem kiabál. — Holnapi bajtól ne félj. — A bicsak nem vágja meg saját hüvelyét. — Ki veréből fél, nem vét kölest. — A ki hiba nélküli barátot keres, barát nélkül marad. — Sas nem fogdos legyet. — Meztelen ember ezer fenyegetés se rabol ki. — Kérdezték a holló: „Ki szép?” „Fiaim”, felelt az. — Nagy fejnek nagy a gondja. — Nem mind szakács, a ki övében nagy kést hord. — Szép szóval nem fő meg a rizs-kása. — A szeg a patkót, a patkó a lovat, a ló a férfit, a férfi a hazát védik. — A töröknek későn jön meg az esze. — A töröknek adása ne legyen; vágy lakodalmán, vagy bajrámkor követeli vissza pénzét. — Döglött oroszlánnak kitépik a sörényét. —

— **Új postaügynökségek.** Udvarhelyvármegye területén Alsósófalva és Kissolymos községekben — mint a kolozsvári posta- és táviratigazgatóságtól értesülünk — a kereskedelem-ügyi miniszter által engedélyezett postaügynökség f. évi június hó 1-én működését megkezdte. Előbbi kézbesítő kerületébe Alsó- és Felsősófalva, míg az utóbbiába Kis- és Nagysolymos községek osztattak be.

— **Évzáró vizsgálatok** az iparos és kereskedő tanonciskolában. Az iskolabizottság a f. évi évzáró vizsgálatokat a tanonciskolában a következő sorrendben tartja meg: Június 13-án (vasárnap) délután 5—6-ig az összes felekezetek vallásvizsgái lesznek a felekezeti kiküldöttek elnöklete alatt; június 16-án (szerdán) d. u. 3—6-ig a kereskedő tanoncok vizsgáznak Persián János b. elnök elnöklete alatt; június 17-én (csütörtökön) délután 6—8-ig lesz az iparisk. II-ik osztály vizsgálata Nagy János b. tag elnöklete alatt; június 17-én, tehát ugyanakkor lesz az ipariskola III-ik osztály vizsgálata Persián János elnöklete alatt; június 18-án (pénteken) 6—8-ig lesz az iparisk. előkészítő osztály vizsgálata Soó Domokos iparelnök elnöklete alatt; ugyanakkor lesz az ipariskola első osztály vizsgálata Maráth József b. tag elnöklete alatt. E vizsgálatok mind az osztálytermekben folynak le. Június 18—20-ig lesz a tanonc rajz-, írás- és munkakiállítás a polgári önképzőkör nagytermében. Június 20-án (vasárnap) délután 2 órakor iskola záróünnepély lesz ugyanott, a mikor a jutalmak is kiosztatnak. E vizsgálatokra az érdeklődőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az iskola-bizottság.

— **Ipari cégváltozások.** Székelyudvarhely város területén közelebről a következő ipari cégváltozások történtek: Stein László és Áron Ábrahám bazáraru, üveg-, porcellán-, konyhaedény- és szalmakalapkereskedése, Holländer Mórinné mészáros és Bogácsi Endre takácsüzlete — lemondás folytán — megszűnt. Ellenben Áron Ábrahám bazáraru, üveg-, porcellán és konyhaedény árusítására iparigazolványt nyert.

— **Meghívó iskolai ünnepélyre.** A helybeli alsófokú ipar- és keresk. iskolabizottsága f. évi június 6-án, a vallás- és közoktatásügyi Miniszter 100 koronás jutalomdíjának kiadása alkalmából d. u. 2 órakor a polgári önképzőkör nagytermében iskolai ünnepélyt rendez a következő programmal: 1. Hymnus, énekl. az ifjuság. 2. A koronázás emlékünnepén, Sántha Károlytól, szavalja Szőke Áron III. o. t. 3. Bucsú Damjanichtól, Zalár Józseftől, szavalja Szeles Sándor II. o. t. 4. Ünnepi beszédet mond Kovács Dániel igazgató. 5. Énekel az ifjuság. 6. Természettani kísérleteket mutat be Paál Sándor tanító. 7. A Szabadsághoz, Petőfi Sándortól, szavalja Simó György I. o. t. 8. Hymnus. Vörösmarty Mihálytól, szavalja Keresztély István III. oszt. t. 9. Testamentum, Benedek Elektől, előadja Henter Béla III. o. t. 10. A 100 korona jutalomdíj kiadása. 11. Szózat, énekl. a közönség. Ez ünnepélyre az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk s önkéntes adományokat a tanonc-könyvtár céljára köszönettel fogadunk. Az iskolabizottság.

— **Öngyilkos lett a fia sirján.** Csütörtökön 27-én megindító családi tragédia történt, a helybeli református temetőben. Száva Márton a fia sirján agyonlőtte magát. Fia Száva Géza a helybeli ref. kollegiumnak volt derék és szorgalmas növendéke. Tavaly ő is szerencsétlen halállal halt meg, ami akkor nagy részvétet keltett. Szeptember 10-én tornázás közben esett a nyújtóról s az esés halálát okozta. Most apja követte őt. Az öngyilkos, akit 28-án találtak meg s a közközház halottas házába szállítottak, a következő sorokat hagyta: „A kórh. igazgatóhoz. Halálom oka életuntság, lelki bánat és gyógyíthatatlan betegség. Nevem Száva Márton. Életésem 50, vallásom református, születésem helye Csikszóviz, tartózkodási hely — a nagyvilág; özvegy — van egy fiam Csikszeredában, pénzügyőr, neve Száva Árpád, — vagyok teljesen vagyontalan, kérem, mint sok más szegényt, úgy engem is eltemetni. 1909. május 27. — A rendőrségnek. Éltetmet kioltó forgópisztoly Nagy István sógorom tulajdona és kérem a visszaadását. Száva Márton.

Amortizáció és tisztviselői kölesön ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselőisége”.
KOLOZSVÁR
Ferenc József-ut 7. szám a.
Válaszbélyeg csatolandó.

BORI!

Fernengel Gyula szekelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

HIRDETMEY.

Malomfalva és vidéke faanyag beszerzési szövetkezet igazgatósága, illetve felszámoló bizottsága közteszi, hogy a szövetkezet 1907. június hó 2-án tartott közgyűlésében feloszlását elhatározta, ezért a ker. törv. 249 §. rendelkezéséhez képest felhívja a szövetkezet hitelezőit követeléseiknek e hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatti érvényesítésére.

A felszámoló bizottság.

Ne vegyen addig épület fedéséhez anyagot, míg a lugosi fedélcserép

utólérhetetlen előnyeit nem ismeri. Egy négyszög méter fedéshez 15 drb szükséges. Csinos és tartósságban páratlan. Főraktár: **Fekete Beniam** építkezési vállalkozónál Székelyudvarhelyt. Vidéki megkeresésekre levélben válaszol.

Kocsik

kiváló minőségben, mérsékelt árakon mindig **Albert Péter** kovácsmesterek kaphatók Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 52. sz. alatt. Használt kocsikat javít és becsere.

A párisi világkiállításon bronz éremmel, Marosvásárhelyen ezüstéremmel, a debreceni és győri szakkiallításán aranyéremmel, a tordai védőegyleti kiállításon arany oklevéllel, az Országos Iparegyesület által díszdíjjal tüntetve.

Elsőrendű kész cipők legnagyobb raktára

Orbán, Nagy és Tamás cipészüzletében

Szekelyudvarhelyt, Kossuth-utca 2. sz. (Flórián-ház).

Ajánljuk legnagyobb választékban, általános elismerésért legjobban és legcsinosabb kivitelben saját gyártmányú és elsőrendű **Galanterie gyári cipőket urak, hölgyek és gyermekek részére.** Kényelem szempontjából a vevőkörönség rendelkezésére állandó nagy raktárt tartunk minden fajta cipőkből, mely az előre való rendelést feleslegessé teszi, mert raktárunkon saját készítményeinkből vásárolt cipőket **cégünk országosan jóhírneve kereskedik.** Vidéki megrendeléseket találó használt cipők beküldése után **gyorsan utánvét mellett** eszközünk Ugyszintén elvállalunk minden e szakmában vágó legkényesebb igényeket is kielégítő megrendeléseket **versenyképes árak mellett.** A m. t. közönség eddigi szives partifügásaért és bizalmáért hálás köszönetet mondva, vagyunk kiváló tisztelettel **Orbán, Nagy és Tamás.**

A valódi Kobrak-cipők legnagyobb raktára.